

Talousvaliokunnalle 8.2.2017

Lausunto PRIIPS-asetuksen kansallisesta voimaansaattamisesta (HE 79/2016)

Talousvaliokunta on pyytänyt Suomen pääomasijoitusyhdistykseltä (FVCA) lausuntoa hallituksen esitystä paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasiakirjaa koskevista lainsäädäntömuutoksista (HE 79/2016 vp) laeiksi Finanssivalvonnasta annetun lain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (AIFML) muuttamisesta. AIFML on tärkein FVCA:n jäsenistöä koskeva laki. Lausuntonamme toteamme seuraavaa:

1. PRIIPS-asetuksen vaikutukset pääomasijoitustoimialalle ja sääntelyn voimaantuloaikataulu

PRIIPS-asetuksen käytännön vaikutukset näkyvät pääomasijoitusalaalla siten, että jatkossa 1.1.2018 alkaen ei-ammattimaiselle rahastosijoittajille on annettava aina avaintietoosite ja AIFML:n 13 luvussa säädetty avaintietoositteen laatimista koskeva kansallinen poikkeuslupamahdollisuus (13:4.4 §) poistuu.

- Avaintietolomakkeeksi voi ottaa 1.1.2018 alkaen joko uuden PRIIPS-avaintietoositteen tai vaihtoehtoisesti siirtymäajan voidaan käyttää kansallisen mallin mukaista avaintietoositettä 31.12.2019 asti. Ehdotus on kannatettava.
- HE 74/2016 mukaan nykyiset kansalliset poikkeusluvut lakkaavat olemasta voimassa 1.5.2017. PRIIPS-asetuksen valmistelun viivästyttyä HE:ssä mainittu päivämäärä on vanhentunut. *FVCA esittää, että lakiin kirjataan uusi, aikaisempaa vastaavan pituinen, siirtymäsäännös PRIIPS-asetuksen voimaantulon siirtymisestä johtuen 1.5.2018 asti*

PRIIPS-asetuksen soveltamiseen liittyvänä haasteena on se, että PRIIPs-asetusta täydentävän EU-sääntelyn valmistelu on yhä edelleen käynnissä komissiossa. Käytännössä on siten vielä monia epävarmuustekijöitä sen suhteen, miten pääomasijoitusrahaston kulut, riskit ja tuottoarviot esitetään avaintietoositteessä 1.1.2018 alkaen. Lisähaasteita asettaa se, että PRIIPS-asetusta ei ole laadittu pääomasijoitusrahastojen erityispiirteiden näkökulmasta vaan se soveltuu paremmin sijoitusrahastorahastoihin ja muille kuluttajille suunnattuihin sijoitustuotteisiin. *Näin ollen sääntelyn voimaantuloon valmistautuminen tulee olemaan haasteellista. Katsomme, että toimialalle tulisi jättää riittävästi aikaa sääntelyn voimaantuloon valmistautumiseen.*

PRIIPS-asetuksen soveltaminen tulee aiheuttamaan toimialalle lisäkustannuksia tilanteissa, joissa sijoittajansuojan tarve on varsin vähäinen tai sitä ei ole lainkaan. Pääomasijoitusrahastojen *ei-ammattimaisten sijoittajien EU-määritelmän* piiriin kuuluvat ovat kokeneita sijoittajia kuten pienempiä eläkerahastoja, sukujen omaisuudenhoitoyhteisöjä, säätiöitä ja muita yleishyödyllisiä yhteisöjä, teollisuusyhtiöiden sijoitustoimintoja, kuntia sekä yliopistoja ja korkeakouluja. Yksityissijoittajat ovat pääsääntöisesti kokeneita enkelisijoittajia tai muutoin sijoitustoiminnan ammattilaisia, jolloin PRIIPS-sääntelystä pääomasijoitustoimialalla on kokonaisuudessaan arvioiden vähemmän etuja, mutta sitäkin enemmän tarpeettomia kuluja. *EU-sääntelyä tulisikin jatkossa pyrkiä muuttamaan siihen suuntaan,*

että sijoittajansuoja säännökset koskevat vain aidosti kuluttajan asemassa olevia tahoja eikä tosiasiallisesti ammattimaisia sijoittajia.

Kuluttaja-asiakkaiden osalta PRIIPS-sääntelyn tavoitteet ovat ymmärrettäviä ja perusteltuja.

2. EU-sääntelyn sujuvoittamisella lisää yksityisiä pääomia kasvun rahoittamiseen

Talousvaliokunnan lausunnossa 29.9.2016 ([TaVL 31/2016](#)) todettiin, että ” Pääomarahastotoimialan näkökulmasta varsinainen kehityksen kynnyks on AIFM-direktiivi kokonaisuutena. Vaikka toimialalle on sinänsä hyvä, että riittävällä sääntelyllä varmistetaan luottamus toimialaan, vaihtoehtorahastojen hoitajia koskeva direktiivi ei kaikilta osin ole omiaan edesauttamaan pääomasijoitustoiminnan kehittymistä. Vaihtoehtoisten sijoitusten merkitys tulee kuitenkin kasvamaan yritysten rahoituskanavana. Tämän johdosta on tärkeää, että sekä EU-tason että kansalliset säädökset tukevat kehitystä.”

Esitämme, että talousvaliokunta antaisi ponnen tänä vuonna käynnistyvää komission AIFMD-Review -menettelyä varten. Talousvaliokunnan lausunnolla olisi suuri merkitys Suomen neuvottelijoiden mahdollisuuteen vaikuttaa tarvittaviin AIFMD-säädösmuutoksiin.

FVCA:n näkemyksen mukaan AIFM-direktiivin suurin puute on se, että direktiivissä ei ole harmonisoitu markkinointisääntelyä eikä suhteellisuusperiaatetta ole sovellettu riittävän tehokkaasti. Toimivien sisämarkkinoiden luomiseksi ja kansainvälisten sijoittajien houkuttelemiseksi Suomeen pääomasijoitusrahastoja koskevan markkinointisääntelyn harmonisointia tulisi edistää EU-tasolla ja suhteellisuusperiaatetta tulisi soveltaa tehokkaammin.

FVCA:n näkemyksen mukaan kaksi tärkeintä AIFM-direktiivin uudistamistarvetta ovat seuraavat, joita toivomme talousvaliokunnan tukevan lausunnossaan:

1. Pääomasijoitusmarkkinoiden, kasvun ja työllisyyden edistämiseksi AIFMD:n rajat ylittävää toimintaa koskevia säännöksiä tulisi keventää mahdollistamalla EU-markkinointipassin saanti myös rekisteröityneille toimijoille (”passport for sub-threshold AIFMs”). Tällä hetkellä rajat ylittävä toiminta on sallittu vain toimiluvallisille toimijoille. Tämä on rajoittanut erityisesti suomalaisille toimijoille tyypillistä eli rekisteröityjen toimijoiden markkinointimahdollisuuksia rajat ylittävässä toiminnassa. Tämä puolestaan heikentää ja hidastaa tarpeettomasti suomalaisten pääomasijoitusrahastojen mahdollisuuksia houkutella ulkomaisia rahastosijoittajia Suomeen, mikä on yksi olennainen edellytys pääomasijoitusrahastojen koon kasvattamiseksi Suomessa. Sääntelymuutos olisi Suomen markkinoille tärkeä, koska Suomessa on toimiluvallisia pääomasijoitusrahastojen hoitajia vain 11 ja rekisteröityneitä 71 kpl.
2. AIFMD:n EU-markkinointipassin tulisi kattaa ammattimaisten sijoittajien lisäksi myös ”semi-ammattilaisten” sijoittajaryhmän rahastosijoittajien monimuotoisuuden lisäämiseksi ja tarpeettoman hallinnollisen taakan vähentämiseksi. Esimerkiksi EuVECA-sääntelyssä on luotu 100 000 euromääräinen raja, jonka ylittyessä rahastosijoittaja luetaan ammattimaisen sijoittajan kategoriaan. Olisi perusteltua, että samantyyppinen mahdollisuus voitaisiin ulottaa myös AIFMD-sääntelyyn.

3. Kotimaisella sääntelymuutoksilla 200 M euroa kasvuyrityksille

Lopuksi FVCA esittää, että EU-sääntelyn muutosten lisäksi myös kotimaiset kasvun esteet olisi nopeasti ratkaistava. Esimerkiksi yleishyödyllisten säätiöiden pääomasijoitusrahastoihin kohdistuvien sijoitusten verokohtelun muuttaminen veroneutraaliksi tulisi toteuttaa mahdollisimman pian. Kotimaisilla yleishyödyllisillä säätiöillä on 20 miljardia euroa pääomaa, jota voitaisiin kohdentaa entistä tehokkaammin pääomaköyhän Suomen talouden hyödyksi. Säätiöiden pääomasijoitusrahastoihin tehtävien sijoitusten verokohtelun korjaaminen veroneutraaliksi olisi nopea keino vauhdittaa Suomen talouskasvua hallitusohjelmatavoitteiden mukaisesti. Annamme mielellään lisätietoja Suomen pääomasijoitusyhdistyksen ja [Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunnan yhteisestä aloitteesta](#).

SUOMEN PÄÄOMASIOITUSYHDISTYS

Pia Santavirta
Toimitusjohtaja
pia.santavirta@fvca.fi
Puh. 0405467749